

La multitud va omplir els carrers de la ciutat de València. A la imatge, la capçalera de la manifestació, amb la pancarta inicial d'Acció Cultural del País Valencià i el cavall articulad que la precedia, un dels elements que havien de formar part de l'espectacle prohibit.

La gran festa del 25 d'Abril

“Per València i la llibertat” ha estat el lema que ha aplegat desenes de milers de persones a la manifestació d'aquesta diada. Una resposta multitudinària a la prohibició de l'homenatge a la ciutat.

València va ser una festa. Milers i milers de persones van desfilar pels seus carrers, aquest 5 de maig, per commemorar el 25 d'Abril i la batalla d'Almansa. La ciutat mateixa es reivindicava, així, en un dia que quedava marcat, com va expressar després Eliseu Climent, secretari general d'Acció Cultural del País Valencià (ACPV), i com es va sentir també en boca de molts, “per la dignitat”.

Gent de totes les edats i molt de jovent, dolçaines, tabals, xancuts i xarangues, gent vinguda de Castelló i de Monòver, de Fraga, Igualada i Vinaròs, van omplir de sons i colors els carrers d'una ciutat que va acollir, somrient, l'homenatge. Malgrat la prohibició de la Diputació,

que havia negat la plaça de bous i impedit l'espectacle, doncs, València tenia el seu homenatge; i era multitudinari.

Més de 60.000 persones segons ACPV (6.000, va afirmar la policia) van seguir la manifestació sota el lema “Per València i la llibertat”. Rere un enorme cavall articulad (el cavall que havia de dur Jaume I en l'espectacle censurat) precedit pels dolçainers i tabaletes que n'anunciaven l'arribada, i entre l'expectació i els aplaudiments de les persones que la contemplaven des de les voreres, la marxa va anar avançant, durant més de dues hores, fins arribar davant mateix de la plaça de bous de la ciutat, on es van realitzar els parlaments que tancaren la Diada.

Una imatge de la capçalera, poc abans de començar a caminar; d'esquerra a dreta, Enric Beltran, Enric Solà, Isabel-Clara Simó, Joan Francesc Mirra i Enrique Cerdán Tato. Al costat, una mostra de la riuada multicolor que va avançar per València.

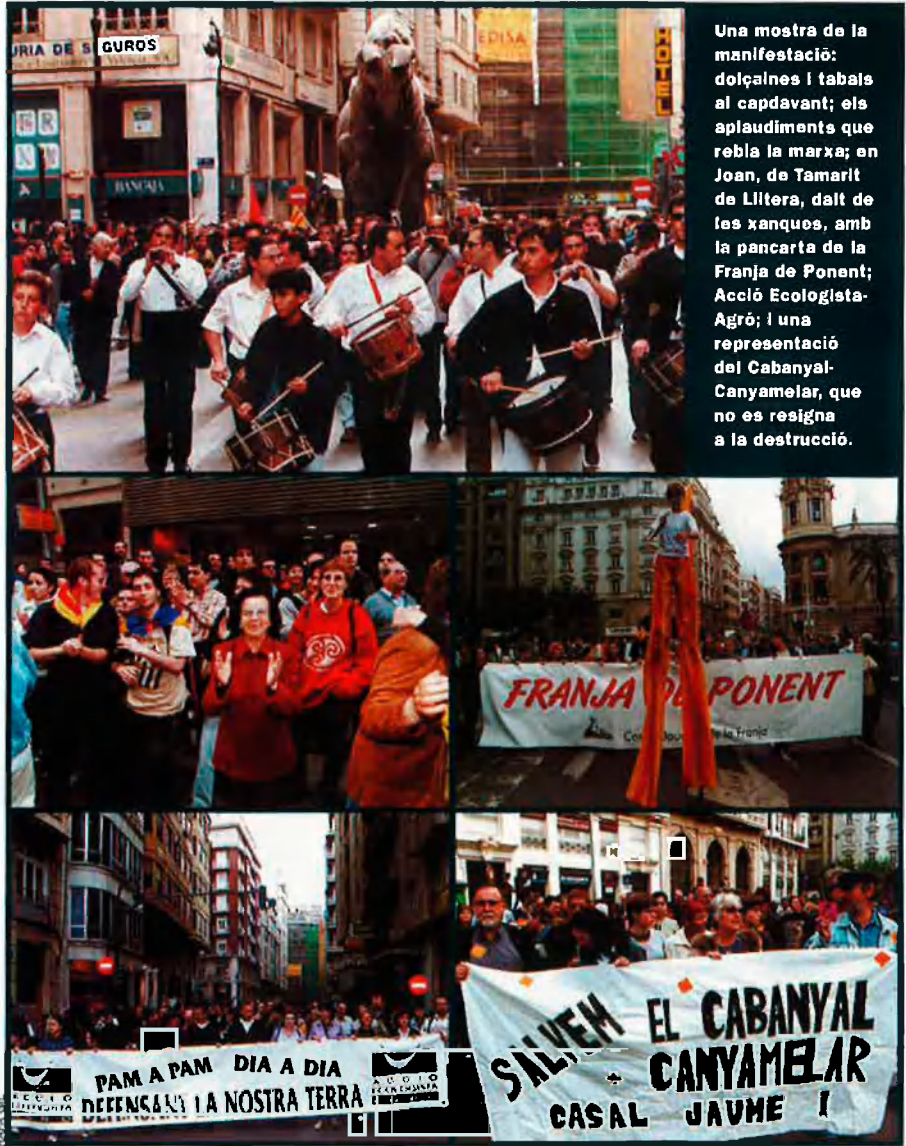
De dalt a baix i d'esquerra a dreta, les pancartes d'Esquerra Unida del País Valencià; Iniciativa per Catalunya-Verds, Els Verds i Iniciativa pel País Valencià; Esquerra Verda; Partit Socialista d'Alliberament Nacional; CC OO del País Valencià, amb el seu secretari general al capdavant, que reclamava el requisit lingüístic com a garantia d'ensenyament valencià; i Esquerra Valenciana, Esquerra Republicana del País Valencià i JERC.

Faltaven més de dues hores i mitja per a l'inici de la manifestació i ja hi havia moviment a la plaça de Sant Agustí, on havia estat convocada. A partir d'aleshores, entre les paradetes que s'hi havien instal·lat, la gent que hi anava fent cap, que se saludava, marxava a fer un cafè, tornava al cap d'una estona i "Quant de temps sense veure't!", l'animació no va fer sinó augmentar. Cap a les sis ja es desplegaven les banderes, mitja hora després s'alçava la pancarta principal i, als deu minuts, començava a avançar.

Aleshores, van arribar els aplaudiments. Amb una barreja d'emoció i alegria, la gent, des de les voreres, aplaudia. Aplaudia els dolçainers, amb les seves camises blanques; aplaudia el cavall, que s'alçava a saludar, sis metres enlaire; aplaudia la pancarta inicial i els xiquets de la Franja de Ponent, de Tamarit de Llitera, impressionants amb els seus timbals i les xanques; aplaudia els dimonis de Benimaclet, que tiraven una traca; aplaudia. "Eso qué es?", preguntava una senyora, a la plaça de l'Ajuntament. "No sou d'ací?", li contestava una altra, des de la marxa. "Sí, però no ho havia vist mai", l'una; "És el 25 d'Abril, la batalla d'Almansa", l'altra; "Ah...!". I vinga a riure, totes dues. Potser sí, que València es va retrobant.

A la capçalera de la manifestació, duent la primera pancarta, hi havia Enric Solà, Antoni Pérez Gil i Enric Beltran, d'ACPV; Carles Solà, rector de la UAB; els escriptors Isabel-Clara Simó, Joan Francesc Mira i Enrique Cerdán Tato; Eliseu Climent; Vicent Martínez, president d'ACPV; Joan Carles Garcia, alcalde de Tordera; i el periodista Xavier Graset. Seguidament avançaven, entre d'altres representants polítics i sindicals, Vicent Alvarez, Dolors Pérez, Joan Ribó i Pasqual Mollà, d'EUPV; Jaume Bosch, d'Iniciativa per Catalunya-Verds, David Hammerstein (Els Verds) i Joan Francesc Peris (Iniciativa-PV Esquerra Verda); Vicent Soler i la diputada Maria José Mendoza, del PSPV; Joan Sifre (CCOO-PV); Francesc Candela (PSAN); o Agustí Cerdà (ERPV).

Al llarg de la manifestació, entitats i col·lectius de tot tipus, mostra de la diversitat i riquesa del moviment polític, cultural i cívic del nostre país, desfilaven

Una mostra de la manifestació: dolçainers i tabals al capdavant; els aplaudiments que rebia la marxa; en Joan, de Tamarit de Llitera, dalt de les xanques, amb la pancarta de la Franja de Ponent; Acció Ecologista-Agró; i una representació del Cabanyal-Canyamelar, que no es resigna a la destrucció.

amb tot tipus de pancartes, músiques i reivindicacions. Així, hi van ser presents els Casals Jaume I ("El món està ben fet", deien, els del recentment estrenat Casal Jaume I d'Oliva. I continuaven: "A callar tot el món. A dormir tot el món. El món està ben fet. Nosaltres no som d'eixe món"; i tot, en una pancarta); la plataforma Salvem el Cabanyal-Canyamelar; els Joves d'Esquerra Unida; l'Associació Síndic Pere Calp de Castelló de la Ribera (recordant a Zaplana que el seu poble "no s'aplana"); Acció Ecologista-Agró ("Pam a pam, dia a dia, defensant la nostra terra"); la plataforma Per l'Horta, que, en una estructura metàl·lica mòbil, recollia signatures a favor de la Iniciativa Legislativa Popular per salvar l'Horta de València; Revolta i el

seu "L'imPPeri contraataca"; els joves d'Endavant i els de Maulets (amb una espectacular escenificació de la defensa de l'horta, avançaven amb pancartes, banderes, canyes i xancaires); la plataforma "Jo també em planto"; o la CGT, que tancava la manifestació.

Darrere de tot, quatre o cinc vehicles de neteja de l'Ajuntament, amb les seves escombretes, recollien fulls volants i provaven d'esborrar qualsevol rastre. "Aquí no ha passat res", semblava que volguessin dir. Però sí que havien passat coses, és clar. La primera, moltíssima gent. "Porte cinquanta minuts ací parat", comentava un pare amb cara de paciència, provant de continuar contenint dues xiquetes amb presses per anar "a veure el cavall", "i no ha parat de passar gent.

Davant de la plaça de bous, amb l'accés denegat, s'hi va instal·lar un escenari des d'on es van realitzar els parlaments. Quedava ben explícit, així, el rebuig a la prohibició.

Dues imatges de les intervencions d'Eliseu Climent i Xavier Graset.

Els castells van ser una constant durant tota la manifestació. Mentre es realitzaven els parlaments, aquest petit anxaneta es va convertir en un símbol de futur.

Açò és impressionant". La segona, l'esperit que impregnava tota la marxa i resumit, potser, en l'expressió d'un grup d'activistes d'Acció Ecologista-Agró que ballaven rere una pancarta dibuixada: havien guanyat el procés judicial per la protecció la marjal de Massamagrell i li explicaven, a tothom que se'ls acostés, que aquella mateixa nit ho celebrarien "amb un sopar de victòria". I la tercera –i l'ordre, aquí, no determina importàncies–, el clam de llibertat que va representar tota la jornada, explicitat des del tràiler col·locat davant una plaça de bous tancada i barrada i des d'on es van realitzar els parlaments que cloïen l'acte. Allí, davant dels milers de persones que aplaudien i aixecaven castells i muixerangues, Toni Pastor, productor de l'espectacle prohibit ("Ací som, reivindicant la llengua, la llibertat i el futur"), Isabel-Clara Simó, Enrique Cerdán Tato, Xavier Graset (que va recitar un poema de Vicent Andrés Estellés: "...perquè parle d'un poble, i el meu poble és aquest") i Eliseu Climent van fer vibrar els assistents. Així, Isabel-Clara Simó va mostrar un cop més tota la força de la gent d'Alcoi per interpel·lar directament Eduardo Zaplana ("tenim un govern que no coneix ni li interessa la nostra llengua ni la nostra cultura"), expressar la indignació per la prohibició de l'homenatge a València ("és il·legal, és un insult, és una barbaritat") i apostar decididament pel futur. "Hui nosaltres som Europa i ells són les caveres", deia la Isabel, mentre s'alçava un castell i, com per constatar les seves paraules, el petit anxaneta, gairebé solemne, enviava un bes amb totes dues mans a la gent que se'l mirava, embadalida.

Eliseu Climent, finalment, després de glossar la València possible i necessària, "la València democràtica, culta i de progrés", va fer, en nom d'ACPV, una crida a totes les forces de la cultura, polítiques, cíviques i sindicals "perquè, tot superant definitivament diferències i matisos, ens organitzem per tal de treballar junts i preparar un demà que pot ser novament possible. I estiguem segurs que ho serà". La certesa, aquest 5 de maig a València, va ser compartida per molts. Molts.

Núria Cadenas